

Predmet C-355/98

Komisija Europskih Zajednica protiv Kraljevine Belgije

(Propust države članice da ispunji svoje obveze – Slobodno kretanje radnika – Sloboda poslovnog nastana – Sloboda pružanja usluga – Zaštitarske djelatnosti – Zahtjev za prethodnim odobrenjem – Obveza pravnih osoba da imaju mjesto poslovanja na nacionalnom teritoriju – Obveza upravitelja i zaposlenika da prebivaju na nacionalnom teritoriju – Zahtjev za identifikacijskom iskaznicom izdanom u skladu s nacionalnim zakonodavstvom)

Ključni pojmovi

1. Tužbe zbog propuštanja ispunjenja obveza – Ispitivanje merituma od strane Suda – Situacija koju treba uzeti u obzir – Situacija na kraju razdoblja navedenog u obrazloženom mišljenju (čl. 169 Ugovora o EZ (sada, čl. 226 EZ))
2. Sloboda kretanja osoba – Sloboda poslovnog nastana – Sloboda pružanja usluga – Odstupanja – Djelatnosti povezane s izvršavanjem službene vlasti – Djelatnosti zaštitarskih tvrtki i osoblja – Isključeno (Ugovor o EZ, čl. 55, prvi paragraph, te čl. 66 (sada čl. 45, prvi para, EZ i čl. 55 EZ))
3. Sloboda pružanja usluga – Ograničenja - Obveza zaštitarskih tvrtki da imaju mjesto poslovanja na nacionalnom teritoriju – Nije dopušteno – Opravданje na temelju javne politike i javne sigurnosti – Nema (Ugovor o EZ, čl. 56 i 59 (sada, nakon izmjene, čl. 46 i 49 EZ) i čl. 66 (sada čl. 55 EZ))
4. Sloboda kretanja osoba – Radnici – Sloboda poslovnog nastana – Ograničenja – Direktori i upravitelji zaštitarskih tvrtki podvrgnuti uvjetu prebivališta – Nije dopušteno – Opravданje javne sigurnosti – Nema (Ugovor o EZ, čl. 48, 52 i 56(1) (sada, nakon izmjene, čl. 39 EZ, 43 EZ i 46(1) EZ))

5. Sloboda pružanja usluga – Ograničenja opravdana javnim interesom – Da li su dopuštena – Uvjeti (Ugovor o EZ, čl. 59 (sada, nakon izmjene, čl. 49 EZ) i čl. 60 (sada čl. 50 EZ))

Sažetak odluke

1. U kontekstu postupka u skladu s člankom 169 Ugovora o EZ (sada člankom 226 EZ), pitanje je li država članica propustila ispuniti svoje obveze mora se utvrditi pozivanjem na situaciju koja prevladava u državi članici na kraju razdoblja navedenog u obrazloženom mišljenju i Sud ne smije uzeti u obzir nikakve naknadne promjene (vidi para 22).
2. Kao odstupanje od temeljnog pravila o slobodi poslovnog nastana, iznimka predviđena prvim točkaom članka 55. Ugovora (sada prvim točkaom članka 45. EZ) kombinirana, gdje je prikladno, s člankom 66. Ugovora (sada člankom 55. Ugovora), mora biti ograničena na djelatnosti koje su same po sebi izravno i posebno povezane s izvršavanjem službene vlasti. To se ne odnosi na poslovanje zaštitarskih poduzeća, unutarnjih sigurnosnih službi i sustava sigurnosti (vidi točke 24-26).
3. Inzistiranjem da zaštitarsko poduzeće ima svoje mjesto poslovanja na nacionalnom teritoriju, time onemogućavajući poduzećima s poslovnim nastanom u drugim državama članicama da pružaju svoje usluge na tom teritoriju, država članica propušta ispuniti svoje obveze sukladno članku 59. Ugovora (sada, nakon izmjene, članku 49. EZ). Takav zahtjev ne može biti opravdan na temelju javne politike i javne sigurnosti. Pravo država članica da ograniče slobodno kretanje osoba i usluga na tim temeljima nije zamišljeno s ciljem da izuzme ekonomski sektore poput zaštitarskog sektora od primjene načela slobode kretanja, s gledišta pristupa zaposlenju, već da omogući državama članicama da odbiju pristup na njihov teritorij ili prebivanje na njemu osobama čiji bi pristup ili prebivanje samo po sebi predstavljalo opasnost za javnu politiku, javnu sigurnost ili javno zdravlje (vidi točke 27-29, 41 i dispozitiv).
4. Pravilo nacionalnog prava koje zahtjeva od upravitelja i osoblja zaštitarskih poduzeća i unutarnjih sigurnosnih službi, izuzev administrativnog i logističkog osoblja, da prebivaju

na teritoriju države članice u kojoj imaju poslovni nastan predstavlja ograničenje slobode poslovnog nastana, kao i slobode kretanja radnika. Taj uvjet prebivališta ne može biti opravdan potrebom provjere stečenog iskustva i djelatnosti osoba u pitanju. Potreba nabavljanja informacija u tom smislu može se zadovoljiti na načine manje ograničavajuće za slobodu kretanja, ako je potrebno suradnjom između tijela vlasti država članica. Osim toga, provjere se mogu obaviti i kazne se mogu propisati za svaku tvrtku s poslovnim nastanom u državi članici, bez obzira na to gdje je mjesto prebivališta njezinih upravitelja (vidi točke 31-34, 41 i dispozitiv).

5. Sloboda pružanja usluga, koja je jedno od temeljnih načela Ugovora, može biti ograničena samo pravilima opravdanim javnim interesom i primjenjivim na sve osobe i poduzeća koje djeluju na teritoriju države članice gdje se pruža usluga, u mjeri u kojoj taj interes nije zaštićen pravilima kojima je pružatelj usluge podvrgnut u državi članici u kojoj ima poslovni nastan. (vidi para 37).

6. Pravilo nacionalnog prava koje zahtjeva od svakog člana osoblja zaštitarskog poduzeća ili unutarnje sigurnosne službe da nosi identifikacijsku iskaznicu izdanu u skladu s nacionalnim zakonodavstvom predstavlja ograničenje slobode pružanja usluga. Formalnosti vezane uz nabavku takve iskaznice bi mogle učiniti težim pružanje usluga preko granica. Štoviše, budući da pružatelj usluge koji ide u drugu državu mora imati u posjedu osobnu iskaznicu ili pasoš, zahtjev za dodatnim identifikacijskim dokumentom je nesrazmjeran potrebi osiguranja identifikacije osoba u pitanju (vidi točke 39-41 i dispozitiv).

ODLUKA SUDA,

od 9. ožujka 2000

U predmetu

C-355/98, podnijet je ZAHTJEV za deklaracijom da je, usvajajući, u okviru Zakona od 10. travnja 1990. o zaštitarskim poduzećima, tvrtkama sustava sigurnosti i unutarnjiim sigurnosnim službama, odredbe koje

(a) uvjetuju obavljanje poslovanja koje potпадa pod taj Zakon nabavljanjem prethodnog odobrenja koje ovisi o određenom broju uvjeta, i to da:

- zaštitarsko poduzeće mora imati mjesto poslovanja u Belgiji;
- osobe koje
- imaju u rukama stvarno upravljanje zaštitarskim poduzećima ili unutarnjim sigurnosnim službama, ili koje
- rade u tom ili u ime takvog poduzeća ili su zaposlene za potrebe njezinih djelatnosti, s izuzetkom unutarnjeg osoblja u administaraciji ili logistici, moraju imati njihovo stalno prebivalište ili, u nedostatku toga, uobičajeno boravište u Belgiji;
- poduzeće s poslovnim nastanom u drugoj državi članici mora nabaviti odobrenje, za potrebe kojeg nisu uzeti u obzir dokazi i jamstva koje je već predstavila u obavljanju svoje djelatnosti u državi članici poslovnog nastana; te

(b) zahtjevaju od svake osobe koja želi obavljati zaštitarsku djelatnost ili unutarnju sigurnosnu službu u Belgiji da ima izdanu identifikacijsku iskaznicu u skladu sa tim Zakonom, Kraljevina Belgija propustila ispuniti svoje obveze u skladu s člancima 48, 52 i 59 Ugovora o EZ (sada, nakon izmjene, člancima 39 EZ, 43 EZ i 49 EZ),

SUD

[izostavljen]

donosi sljedeću

Presudu

Osnova

1 Zahtjevom podnesenim u Sudski registar 29. rujna 1998., Komisija Europskih Zajednica podnesena je tužbu prema članku 169 Ugovora o EZ (sada članku 226 EZ) radi

donošenja deklaratorne odluke da je, usvajajući, u okviru Zakona od 10. travnja 1990. o zaštitarskim poduzećima, poduzećima sustava sigurnosti i unutarnjim sigurnosnim službama (Moniteur Belge of 29 May 1990, p. 10963; Zakon), odredbe koje

(a) uvjetuju obavljanje poslovanja koje potпадa pod taj Zakon nabavljanjem prethodnog odobrenja koje ovisi o određenom broju uvjeta, i to da:

- zaštitarsko poduzeće mora imati mjesto poslovanja u Belgiji;
- osobe koje
  - imaju stvarnu kontrolu nad upravljanjem zaštitarskog poduzeća ili unutarnjim sigurnosnim službama, ili koje
    - rade u ili u ime takvog poduzeća ili su zaposlene za potrebe njezinih djelatnosti, s izuzetkom unutarnjeg osoblja u administaraciji ili logistici, moraju imati njihovo stalno prebivalište ili, u nedostatku toga, uobičajeno boravište u Belgiji;
    - tvrtka s poslovnim nastanom u drugoj državi članici mora nabaviti odobrenje, za potrebe kojeg nisu uzeti u obzir dokazi i jamstva koje je već predstavila u obavljanju svoje djelatnosti u državi članici poslovnog nastana; te

(b) zahtjevaju od svake osobe koja želi obavljati zaštitarsku djelatnost ili unutarnju sigurnosnu službu u Belgiji da ima izdanu identifikacijsku iskaznicu u skladu sa tim Zakonom,

Kraljevina Belgija propustila ispuniti svoje obveze u skladu s člancima 48, 52 i 59 Ugovora o EZ (sada, nakon izmjene, člancima 39 EZ, 43 EZ i 49 EZ).

Pravna pozadina

2. Članak 1 Zakona propisuje:

1. Za potrebe ovog Zakona, zaštitarskom poduzećem će se smatrati svaka fizička ili pravna osoba koja obavlja djelatnosti koje se sastoje u pružanju za treće osobe, na stalnoj ili privremenoj osnovi, usluga:

- (a) čuvanja i zaštite pokretne i nepokretne imovine;
- (b) zaštite osoba;
- (c) čuvanja i zaštite prijevoza imovine;
- (d) rukovanja alarmnim mrežama.

2. Za potrebe ovog Zakona, unutarnjom sigurnosnom službom će se smatrati svaka usluga organizirana od strane fizičke ili pravne osobe, da zadovolji potrebe takve osobe, na mjestima dostupnim javnosti, u obliku djelatnosti navedenih u točkau 1(a), (b) ili (c).

3. Za potrebe ovog Zakona, poduzećem sustava sigurnosti će se smatrati svaka fizička ili pravna osoba koja obavlja djelatnosti koje se sastoje u pružanju za treće osobe, na stalnoj ili privremenoj osnovi, usluga dizajna, instalacije i održavanja alarmnih sustava i mreža.

...

3 Članak 2. Zakona zabranjuje djelovanje zaštitarske poduzeća ili organizaciju unutarnje sigurnosne službe bez prethodnog odobrenja ministra unutarnjih poslova na temelju mišljenja ministra pravosuđa. Zaštitarska poduzeća mogu imati oblik pravnih osoba osnovanih prema zakonodavstvu države članice Europske unije, ali mjesto njihovog poslovanja mora biti smješteno u Belgiji. Članak 4. Zakona zabranjuje djelovanje tvrtki sustava sigurnosti bez prethodnog odobrenja ministra unutarnjih poslova.

4 Prema članku 5. Zakona, osobe koje imaju u rukama stvarno upravljanje zaštitarskim poduzećem ili unutarnjom sigurnosnom službom moraju imati svoje stalno prebivalište ili, u nedostatku toga, uobičajeno boravište u Belgiji. Prema članku 6. Zakona, taj se uvjet također primjenjuje na osoblje zaštitarskih tvrtki i unutarnjih sigurnosnih službi, s izuzetkom administrativnog i logističkog osoblja.

5 Članak 8. Zakona zahtijeva od osoba koje rade u ime zaštitarskog poduzeća ili unutarnje sigurnosne službe da nose identifikacijsku iskaznicu izdanu od strane ministra unutarnjih poslova.

6 Zakon je od 28. kolovoza 1997. izmijenjen Zakonom od 18. srpnja 1997. (Moniteur Belge, 28 August 1997, p. 21964). Međutim, time uvedene izmjene se ne tiču onih aspekata Zakona koji sačinjavaju predmet ove tužbe zbog propuštanja ispunjenja obveza.

Predparnični postupak

7. Pismom od 11. travnja 1996., Komisija je službeno zatražila od Belgije da podnese svoja stajališta o suglasnosti odredaba Zakona sa slobodom pružanja usluga, slobodom poslovnog nastana i slobodnim kretanjem radnika.

8. Belgija vlada je 14. lipnja 1996. odgovorila da su ograničenja tih sloboda nametnuta Zakonom opravdana iznimkama propisanim člankom 48(3) Ugovora i člankom 56. Ugovora o EZ (sada, nakon izmjene, člankom 46. EZ), u kombinaciji, u odgovarajućim slučajevima, sa člankom 66. Ugovora o EZ (sada člankom 55. EZ).

9. Pismom od 10. lipnja 1997., Komisija je Belgiji poslala obrazloženo mišljenje, pozivajući je da poduzme mjere potrebne kako bi postupila u skladu s tim mišljenjem unutar dva mjeseca od njegovog obznanjivanja.

10 U svojem odgovoru od 6. svibnja 1998., Belgija vlada je citirala posebnu prirodu zaštitarske industrije, pozivajući se u tom smislu na članak 55. Ugovora o EZ (sada članak 45. EZ).

11 Što se tiče, posebice, obveze poduzeća da ima svoje mjesto poslovanja u Belgiji, belgijska vlada je tvrdila da je to opravdano na temelju javne politike navedene u članku 56. Ugovora. Što se pak tiče zahtjeva za prethodnim odobrenjem ili pristankom, vlada skreće pozornost na nedostatak suradnje među državama članicama u tom smislu te na činjenicu da nije dokazano da su usluge slične onima odobrenim u Belgiji bile pružane u drugim državama članicama. Konačno, što se tiče uvjeta stalnog prebivališta ili

uobičajenog boravišta, belgijska vlada navodi potrebu provjere osoba koje žele raditi u sigurnosnoj industriji.

12 Nezadovoljna tim odgovorom, Komisija je pokrenula tužbu zbog propuštanja ispunjenja obveza.

Argumenti stranaka

13. Komisija tvrdi da Zakon sadržava nekoliko ograničenja slobode pružanja usluga. Ta ograničenja izviru iz obveze zaštitarskih poduzeća da imaju svoje mjesto poslovanja u Belgiji, iz zahtjeva za odobrenjem obavljanja djelatnosti kao zaštitarska poduzeće te zahtjeva za pristankom na obavljanje djelatnosti kao poduzeće sustava sigurnosti te, konačno, iz obveze da osoblje poduzeća te unutarnjih sigurnosnih službi nosi identifikacijsku iskaznicu izdanu od strane belgijskog ministra unutarnjih poslova.

14. Komisija također tvrdi da Zakon ograničava slobodu poslovnog nastana i slobodno kretanje radnika utoliko što nameće uvjet prebivališta, prvo, na osobe koje imaju kontrolu nad stvarnim upravljanjem zaštitarskim poduzećem ili unutarnjom sigurnosnom službom i, drugo, na osoblje tih poduzeća i službi, izuzev onog u administraciji i logistici.

15. Komisija smatra da se članak 55. Ugovora ne primjenjuje, budući da zaštitarska poduzeća, unutarnje sigurnosne službe i sustavi sigurnosti nisu povezani s izvršavanjem službene vlasti.

16. Što se tiče obveze da mjesto poslovanja mora biti u Belgiji, Komisija smatra da taj zahtjev može biti opravдан na temelju javne politike prema članku 56. Ugovora samo ako je ustanovljeno da ponašanje pojedinca ili poduzeća predstavlja trenutnu, stvarnu i dovoljnom ozbiljnu prijetnju, koja ima utjecaj na temeljni interes društva. Dokaz takve prijetnje nije nabavljen u ovom slučaju. Osim toga, Komisija smatra da je zahtjev u pitanju nesrazmjeran cilju koji se nastoji ostvariti.

17. Zahtjevi za odobrenjem ili pristankom te za identifikacijskom iskaznicom, izdanom od strane belgijskog ministra unutrašnjih poslova, su, tvrdi Komisija, također

nesrazmjerni u slučaju povremenog pružanja usluga. Prvo, Zakon ne dopušta uzimanje u obzir jamstava koja su već dostavljena od strane osobe koja pruža usluge u obavljanju njezine djelatnosti u državi članici poslovnog nastana. Povrh toga, prema članku 4(2) Smjernice Vijeća 73/148/EEC od 21. svibnja 1973. o ukidanju ograničenja kretanja i prebivališta unutar Zajednice za državljane država članica u pogledu poslovnog nastana i pružanja usluga (OJ 1973 L 172, str. 14), svaka osoba koja uđe na belgijski teritorij na privremenoj osnovi u svrhu pružanja usluge je već primorana imati u posjedu osobnu iskaznicu ili pasoš.

18. Što se tiče uvjeta o prebivalištu nametnutih Zakonom, Komisija smatra da oni ne mogu biti opravdani potrebom obavljanja provjere dotičnih osoba.

19. Belgija vlada tvrdi da, zbog njezine posebne prirode, zaštitarska djelatnost zahtijeva strogu regulaciju, koja nedostaje na razini Zajednice i u većini država članica. Prema toj vlasti, svako zaštitarsko poduzeće može predstavljati stvarnu i dovoljno ozbiljnu prijetnju, koja ima utjecaj na temeljni interes društva, i to javnu politiku i javnu sigurnost.

20. Što se tiče uvjeta o prebivalištu, belgijska vlada navodi da je uzela u obzir predmet C-114/97 Komisija protiv Belgije [1998] ECR I-6717 i da se, u skladu s tom odlukom, ispituje mogućnost izmjene osporavanih odredbi Zakona.

21. Pismom od 23. kolovoza 1999., belgijska vlada je poslala Sudu pravde tekst Zakona od 9. lipnja 1999. koji izmjenjuje Zakon od 10. travnja 1990. (Moniteur Belge, 29 July 1999, p. 28316) te kopiju pisma u kojem je zatražila od Komisije da razmotri povlačenje ove tužbe.

Zaključci Suda

22. Što se tiče pisma belgijske vlade od 23. kolovoza 1999., treba se prisjetiti da se, prema nepromijenjenoj sudske praksi, pitanje da li je država članica propustila ispuniti svoje obveze mora utvrditi pozivanjem na situaciju koja prevladava u državi članici na kraju razdoblja navedenog u obrazloženom mišljenju i Sud ne smije uzeti u obzir nikakve

naknadne promjene (vidi, posebno, predmet C-316/96 Komisija protiv Italije [1997] ECR I-7231, točka 14).

23. Što se tiče odredaba Zakona, u verziji koja je na snazi na kraju razdoblja navedenog u obrazloženom mišljenju, koje su predmet sadašnje tužbe, belgijska vlada ne poriče da one predstavljaju ograničenja slobode kretanja radnika, slobode poslovnog nastana i slobode pružanja usluga. Ona, međutim, tvrdi da su te mjere opravdane.

24. Kao prethodnu napomenu, treba naglasiti da se iznimka predviđena prvim točkaom članka 55. Ugovora, u kombinaciji, gdje je prikladno, s člankom 66. Ugovora, ne primjenjuje u ovom slučaju.

25. Prema ustaljenoj sudskoj praksi, ta iznimka mora biti ograničena na djelatnosti koje su same po sebi izravno i posebno povezane s izvršavanjem službene vlasti (predmet 2/74 Reyners [1974] ECR 631, točka 45; Komisija protiv Španjolske, citiran gore, točka 35).

26. Djelatnosti zaštitarskih poduzeća, unutarnjih sigurnosnih službi i sustava sigurnosti obično nisu izravno i posebno povezane s izvršavanjem službene vlasti, i belgijska vlada nije predočila nikakve dokaze koji bi mogli navesti na suprotan zaključak.

Uvjet mesta poslovanja u Belgiji

27. Uvjet da zaštitarsko poduzeće mora imati svoje mjesto poslovanja u Belgiji izravno negira slobodu pružanja usluga utoliko što onemogućava poduzećema s poslovnim nastanom u drugim državama članicama da pružaju svoje usluge u Belgiji (vidi predmet 205/84 Komisija protiv Njemačke [1986] ECR 3755, točka 52).

28. Što se tiče razloga javne politike i javne sigurnosti na koje se Belgija oslanjala kako bi opravdala taj zahtjev, treba primjetiti, prvo, da pojам javne politike prepostavlja stvarnu i dovoljno ozbiljnu prijetnju koja ima utjecaj na jedan od temeljnih interesa društva. Poput svih odstupanja od temeljnog načela Ugovora, iznimku javne politike mora se tumačiti restriktivno (vidi predmet C-348/96 Calfa [1999] ECR I-11, točkai 21 i 23).

29. Osim toga, pravo država članica da ograniče slobodno kretanje osoba i usluga na temeljima javne politike, javne sigurnosti i javnog zdravlja nije zamišljeno s ciljem da izuzme ekonomski sektore poput zaštitarskog sektora od primjene tog načela, s gledišta pristupa zaposlenju, već da omogući državama članicama da odbiju pristup na njihov teritorij ili prebivanje na njemu osobama čiji bi pristup ili prebivanje samo po sebi predstavljalo opasnost za javnu politiku, javnu sigurnost ili javno zdravje (vidi Komisija protiv Španjolske, citiran gore, točka 42).

30. Budući kako je argument belgijske vlade da svako zaštitarsko poduzeće može predstavljati stvarnu i dovoljno ozbiljnu prijetnju javnoj politici i javnoj sigurnosti očito neosnovan i, u svakom slučaju, nedokazan, on ne može opravdati ograničenje slobode pružanja usluga koje proizlazi iz obveze nametnute poduzećima koje se bave takvom djelatnošću da imaju svoje mjesto poslovanja u Belgiji.

Obveza prebivališta

31. Obveza prebivališta nametnuta kako upraviteljima, tako i osoblju zaštitarskih poduzeća i unutarnjih sigurnosnih službi, izuzev administrativnog i logističkog osoblja, predstavlja ograničenje slobode poslovnog nastana (vidi Komisija protiv Španjolske, citiran gore, točka 44), kao i slobode kretanja radnika (vidi predmet C-350/96 Clean Car Autoservice v Landeshauptmann von Wien [1998] ECR I-2521, točkai 27 do 30).

32. Taj uvjet ne može biti opravdan potrebotom provjere stečenog iskustva i djelatnosti osoba u pitanju, kao što je belgijska vlada tvrdila u svom odgovoru na obrazloženo mišljenje.

33. Potreba nabavljanja informacija u tom smislu može se zadovoljiti na načine koji su manje ograničavajući za slobodu kretanja, ako je potrebno suradnjom između tijela vlasti država članica.

34. Osim toga, provjere se mogu obaviti i kazne se mogu propisati za svaku tvrtku s poslovnim nastanom u državi članici, bez obzira na to gdje je mjesto prebivališta njezinih upravitelja (Komisija protiv Španjolske, točka 47).

Zahtjev za prethodnim odobrenjem ili pristankom

35. Prema nepromijenjenoj sudskej praksi, nacionalno zakonodavstvo koje uvjetuje pružanje određenih usluga na nacionalnom teritoriju izdavanjem administrativnog odobrenja predstavlja ograničenje slobode pružanja usluga u smislu članka 59. Ugovora (vidi, između ostalog, predmet C-43/93 Vander Elst v Office des Migrations Internationales [1994] ECR I-3803, točka 15).

36. Što se tiče posebne prirode zaštitarskih djelatnosti i djelatnosti sigurnosnih sustava te nedostatka zakonodavstva na razini Zajednice i u većini država članica, što su argumenti na koje se oslanja belgijska vlada kako bi opravdala taj zahtjev, treba primijetiti da, u svakom slučaju, Zakon ide iznad onog što je nužno kako bi se ostvario željeni cilj, a to je osiguranje bliskog nadzora tih djelatnosti.

37. Sloboda pružanja usluga, koja je jedno od temeljnih načela Ugovora, može biti ograničena samo pravilima opravdanim javnim interesom i primjenjivim na sve osobe i poduzeća koje djeluju na teritoriju države članice gdje se pruža usluga, u mjeri u kojoj taj interes nije zaštićen pravilima kojima je pružatelj usluge podvrgnut u državi članici u kojoj ima poslovni nastan (predmet 279/80 Webb [1981] ECR 3305, točka 17).

38 Traženjem od poduzeća da ispune iste uvjete za nabavljanje prethodnog odobrenja ili pristanka, belgijsko zakonodavstvo onemogućava uzimanje u obzir obveza kojima je osoba koja pruža usluge već podvrgnuta u državi članici u kojoj ima poslovni nastan.

Zahtjev za identifikacijskom iskaznicom

39. Uvjet da svaki član osoblja zaštitarske poduzeća ili unutarnje sigurnosne službe mora nositi identifikacijsku iskaznicu izdanu u skladu s nacionalnim zakonodavstvom predstavlja ograničenje slobode pružanja usluga. Formalnosti vezane uz nabavku takve iskaznice bi mogle učiniti težim pružanje usluga preko granica.

40. Štoviše, kao što je Komisija ispravno naglasila, pružatelj usluge koji ide u drugu državu mora imati u posjedu osobnu iskaznicu ili pasoš. Stoga slijedi da je zahtjev za

dodatnim identifikacijskim dokumentom, izdanim od strane ministra unutrašnjih poslova, nesrazmjeran potrebi osiguranja identifikacije osoba u pitanju.

41 Slijedi iz svih gore navedenih razmatranja da je, usvajajući u okviru Zakona odredbe koje

(a) uvjetuju obavljanje poslovanja koje potпадa pod taj Zakon nabavljanjem prethodnog odobrenja koje ovisi o određenom broju uvjeta, i to da:

- zaštitarska poduzeće mora imati mjesto poslovanja u Belgiji;
- osobe koje
  - imaju u rukama stvarno upravljanje zaštitarskim poduzećem ili unutarnjim sigurnosnim službama, ili koje
    - rade u ili u ime takve poduzeća ili su zaposlene za potrebe njezinih djelatnosti, s izuzetkom unutarnjeg osoblja u administaraciji ili logistici, moraju imati njihovo stalno prebivalište ili, u nedostatku toga, uobičajeno boravište u Belgiji;
    - poduzeće s poslovnim nastanom u drugoj državi članici mora nabaviti odobrenje, za potrebe kojeg nisu uzeti u obzir dokazi i jamstva koje je već predstavila u obavljanju svoje djelatnosti u državi članici poslovnog nastana; te

(b) zahtjevaju od svake osobe koja želi obavljati zaštitarsku djelatnost ili unutarnju sigurnosnu službu u Belgiji da ima izdanu identifikacijsku iskaznicu u skladu sa tim Zakonom, Kraljevina Belgija propustila ispuniti svoje obveze u skladu s člancima 48, 52 i 59 Ugovora.

Operativni dio

Na tim temeljima,

SUD (Peto vijeće) ovime:

1. Proglašava da je usvajajući, u okviru Zakona od 10. travnja 1990. o zaštitarskim poduzećima, poduzećima sustava sigurnosti i unutarnjim sigurnosnim službama, odredbe koje

(a) uvjetuju obavljanje poslovanja koje potпадa pod taj Zakon nabavljanjem prethodnog odobrenja koje ovisi o određenom broju uvjeta, i to da:

- zaštitarsko poduzeće mora imati mjesto poslovanja u Belgiji;

- osobe koje

- imaju u rukama stvarno upravljanje zaštitarskim poduzećem ili unutarnjim sigurnosnim službama, ili koje

- rade u ili u ime takve poduzeća ili su zaposlene za potrebe njezinih djelatnosti, s izuzetkom unutarnjeg osoblja u administaraciji ili logistici, moraju imati njihovo stalno prebivalište ili, u nedostatku toga, uobičajeno boravište u Belgiji;

- poduzeće s poslovnim nastanom u drugoj državi članici mora nabaviti odobrenje, za potrebe kojeg nisu uzeti u obzir dokazi i jamstva koje je već predstavila u obavljanju svoje djelatnosti u državi članici poslovnog nastana; te

(b) zahtjevaju od svake osobe koja želi obavljati zaštitarsku djelatnost ili unutarnju sigurnosnu službu u Belgiji da ima izdanu identifikacijsku iskaznicu u skladu sa tim Zakonom,

Kraljevina Belgija propustila ispuniti svoje obveze u skladu s člancima 48, 52 i 59 Ugovora o EZ (sada, nakon izmjene, člancima 39 EZ, 43 EZ i 49 EZ)

2. Nalaže Kraljevini Belgiji da plati troškove.